

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 12/2001 rd

Riksdagens bankfullmäktiges berättelse 2000

Bankfullmäktiges lägesrapport 14.2.2001

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 april 2001 riksdagens bankfullmäktiges berättelse 2000 (B 6/2001 rd) och bankfullmäktiges lägesrapport till riksdagen 14.2.2001 (B 1/2001 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordföranden för bankfullmäktige, riksdagsledamot Ilkka Kanerva
- direktionsordföranden Matti Vanhala och direktionsmedlemmen Matti Louekoski, Finlands Bank.

BERÄTTELSENA

I bankfullmäktiges berättelse 2000 redogörs för penningpolitiken och ekonomin, utvecklingen på finansmarknaden, betalningsmedelsförsörjningen och Finlands Banks verksamhet, och dessutom läggs bokslutet fram.

I sin lägesrapport framför bankfullmäktige sin syn på eurons externa värde, eurosystemets penningpolitik och Finlands ekonomi.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

I både berättelsen och lägesrapporten beskrivs en tid då året 2001 sågs an med större tillförsikt. Men omkring årsskiftet förändrades läget. Föränta staternas ekonomiska tillväxt har varit långsammare än beräknat. Landets ekonomi är inte i balans strukturellt. Inte minst hushållens sparande ligger på en låg nivå på grund av den stora konsumtionsefterfrågan. De nordamerikanska företagens börskurser är fortfarande förknippade med stora risker. Japans ekonomi har kämpat

med svårigheter i flera år. Också de allra färskaste uppgifterna antyder en svagare utveckling än beräknat.

Eurosystemets främsta mål är att uppehålla prisstabilitet. Euron är en flytande valuta som saknar ett fastställt växelkursmål. Prognoserna pekar på att vi står inför en period med långsammare ekonomisk tillväxt. Den avmattade ekonomiska utvecklingen utanför euroområdet gör att den utplanade tillväxttakten minskar trycket på prishöjningar. Europeiska centralbankens råd

sänkte sina centrala styrräntor i maj. Detta har tolkats som en anpassning av räntenivån till ett läge där inflationstrycket på medellång sikt har minskat i någon mån. ECB framhåller att räntorna enligt tillgängliga uppgifter nu befinner sig på en nivå som garanterar bibehållen prisstabilitet på medellång sikt och stöder en stabil ekonomisk tillväxt. Inflationstrycket på grund av uppgången i oljepriserna under de senaste åren motverkas av en moderat inkomstutveckling i euroområdet. Enligt de senaste prognoserna sjunker inflationen nästa år under 2 procent. ECB:s mål är 2 procent på medellång sikt.

I fjol var inflationen i Finland snabbare än i det övriga euroområdet. Omkring en tredjedel av prisuppgången förklaras av externa faktorer, främst den försvagade euron och uppgången i världsmarknadspriserna på oljeprodukter. Enligt lägesrapporten hade förändringarna i eurons externa värde större inverkan på ekonomin i Finland än de övriga ekonomierna i euroområdet i genomsnitt, eftersom handeln med länder utanför euroområdet utgör en stor del av vår export och import, inemot två tredjedelar. För Finlands vidkommande har euron inneburit att vi har blivit kvitt de stora fluktuationerna i en liten valuta.

Den offentliga ekonomin i Finland har återhämtat sig anmärkningsvärt snabbt och väl. Också finska företags finansiella struktur, internationella konkurrenskraft och lönsamhet är exceptionellt goda och hjälper dem att motstå temporära bakslag.

Ekonomiutskottet understryker att det är centralbankerna i de 12 medlemsstaterna som äger Europeiska centralbanken. De nationella centralbankerna har sina företrädare med i ECB:s beslutsfattande och förberedande organ. Finland

bör se till att utöva sitt medinflytande fullt ut i dem i det syfte som det europeiska centralbanks-systemet är uppbyggt kring.

Euron införs den 1 januari 2002. Finska marksedlar och metallmynt upphör att vara lagliga betalningsmedel från och med den 1 mars 2002. Finlands Bank löser in mark till ett nominellt värde i tio års tid ända fram till 2012. Valutautbytet från mark till euro på en kort tid är en krävande uppgift som vi måste förbereda oss för grundligt inom både penningförsörjningen och näringslivet. Medborgarna och näringslivet har redan informerats om valutautbytet, men det behövs fortsatt effektiva åtgärder för att informationen skall nå så långt ut som möjligt.

Finlands Bank presenterade räkenskapsperiodens resultat, 309 miljoner euro. Bankfullmäktige har beslutat att 180 miljoner euro av vinsten används till att förkovra reservfonden och resten, 129 miljoner euro, flyttas över för att disponeras av staten. Utskottet noterar att Finlands Banks vinstmedel har förts över för att användas för statens behov senast i början av 1980-talet.

Utskottet konstaterar att en arbetsgrupp som bäst utreder tillsynen över finans- och försäkringsmarknaden. Utredningen bör vara klar före slutet av september. Utskottet påskyndar de åtgärder som utredningen möjligen ger anledning till.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår ekonomiutskottet vördsamt

att detta betänkande sänds till riksdagens bankfullmäktige för kännedom.

Helsingfors den 13 juni 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Leena Luhtanen /sd
vordf. Mari Kiviniemi /cent
medl. Janina Andersson /gröna
Jouni Backman /sd
Susanna Huovinen /sd
Mikko Immonen /vänst
Reijo Kallio /sd
Marja-Leena Kemppainen /kd

Pekka Kuosmanen /saml
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml
Antti Rantakangas /cent
Mauri Salo /cent
Juhani Sjöblom /saml
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var
utskottsrådet Eelis Roikonen.